

Alkuperätakuiden peruuttaminen (käyttäminen), konversio ja EECS- tuotantolaitosten vuositarkastus

11.12.2024 klo 8.30-9.15, Teams

Tilaisuutta ei nauhoiteta, mutta materiaali jaetaan

Kaikki seuraavaksi esitettävät periaatteet ja määräajat pätevät **niin kansallisiin kuin EECS-alkuperätakuihin** kuin myös **Suomeen EECS-siirtoina tai ex-domain peruutuksina** tuotuihin alkuperätakuihin.

Suomeen ex-domain peruutettujen alkuperätakuiden **käytöstä** Suomessa on ilmoitettava samojen määräaikojen puitteissa.

Gasgrid ei vastaa eikä ole tietoinen muiden maiden käytänteistä, vaan ne on tilinhaltijan itse varmistettava. Lähtökohtaisesti Gasgridin käsityksen mukaan vastaavia määräaikoja on käytössä myös muissa EU-maissa. *EECS-maiden Domain Protocollat löytyvät **[AIB:n verkkosivuilta](#).

*European Energy Certificate System

**Association of Issuing Bodies

Alkuperätakuiden peruuttaminen eli käyttäminen

- Alkuperätakuut ovat voimassa 12 kuukautta tuotantokuukauden viimeisestä päivästä.
→ Esim. helmikuulle 1.2.-29.2.2024 myönnetyt alkuperätakuut on peruutettava 28.2.2025 mennessä.

Alkuperätakuiden
myöntäminen

12 kk

Alkuperätakuiden
peruutus (käyttö)

Consumer Disclosure –
Varmentamisvelvoite kulutukseen

- Peruutusten kohdentamisessa olennaista on, että varmentamisvelvoitteen seuraaminen ja valvominen on mahdollista.** Jos toiminnanharjoittajalla on esimerkiksi koontidataa tankkausasemilla myydystä uusiutuvasta kaasusta, voidaan tarkkuuden katsoa olevan riittävä.
- Eri peruutustarkoitukset (esim. kaasunjakelu, konversio) tulee kuitenkin pystyä erottelemaan toisistaan.

Peruutukset G-REXissä

Toistaiseksi Gasgrid “hyväksyy” eli kuittaa kaikki G-REXissä tehdyt peruutukset noin vuorokauden kuluttua peruutuksen tekemisestä.

- Kyseessä ns. **virheenkorjausaika tilinhaltijan näkökulmasta**
- Gasgrid voi (tilinhaltijan pyynnöstä) hylätä peruutuksen ennen hyväksymistä ja tilinhaltija voi tehdä uuden

Gasgrid ei seuraa eikä valvo peruutusten kohteita.

- Toimijan vastuulla on ilmoittaa oikeat ja selkeät tiedot peruutukselle, jotta on selvää kenen eduksi takuut on peruutettu.
- Energiavirasto on valvova viranomainen.

Virheiden oikaisu

- Peruuttaminen on lopullinen toimenpide, jota ei voida muuttaa eikä poistaa virheiden oikaisua lukuunottamatta.
- Tilinhaltijoiden tasapuolisen kohtelun ja alkuperätakuujärjestelmän luotettavuuden varmistamiseksi tilinhaltijan tulee toimittaa Gasgridille
 - perusteltu ja yksilöity kirjallinen esitys siitä, **mitä** korjataan, **miksi** korjataan ja **miten** varmistetaan, ettei jo syntynyttä peruutustodistusta käytetä
 - Gasgrid arvioi esityksen ja tekee (valituskelpoisen) päätöksen
- Samaa menettelyä käytetään myös ex-domain peruutusten käyttötodistusten oikaisuun eli jos käyttötodistuksen tietojen ilmoittamisessa on tapahtunut virhe, tulee tilinhaltijan pyytää virheen oikaisua kirjallisesti ja perustellusti.
 - Jos virhe on tapahtunut jo lähtömaassa alkuperätakuiden peruutuksen yhteydessä ja kyseinen peruutustodistus on jo toimitettu Gasgridille, tulee Gasgridiä informoida etukäteen edellä kuvattujen käytänteiden mukaisesti

Määräaikoja peruutuksille

1. Edelliselle kalenterivuodelle kohdennettavat alkuperätakuut on peruutettava 31.3. mennessä
 - Vuodelle 2024 kohdennettavat peruutettava **31.3.2025 mennessä**
2. Kulutusjaksoja tarkastellaan vuositasolla, ja tämän mukaisesti peruutusten kohdistaminen on rajattu tietyille kalenterivuodelle.
 - Kulutusjaksoksi valitaan lähtökohtaisesti se kalenterivuosi, jolle peruutus kohdistuu. Voi olla myös kuukausi.
 - Kulutusjakso ei voi ulottua kahdelle eri kalenterivuodelle.
3. Peruutuksen voi kohdistaa korkeintaan sen kalenterivuoden loppuun, jolloin peruutettava alkuperätakuu vanhenee.
4. Samat määräajat pätevät ex-domain peruutuksiin huomioiden, että niiden *käytöstä* Suomessa on ilmoitettava Gasgridille määräaikojen puitteissa.

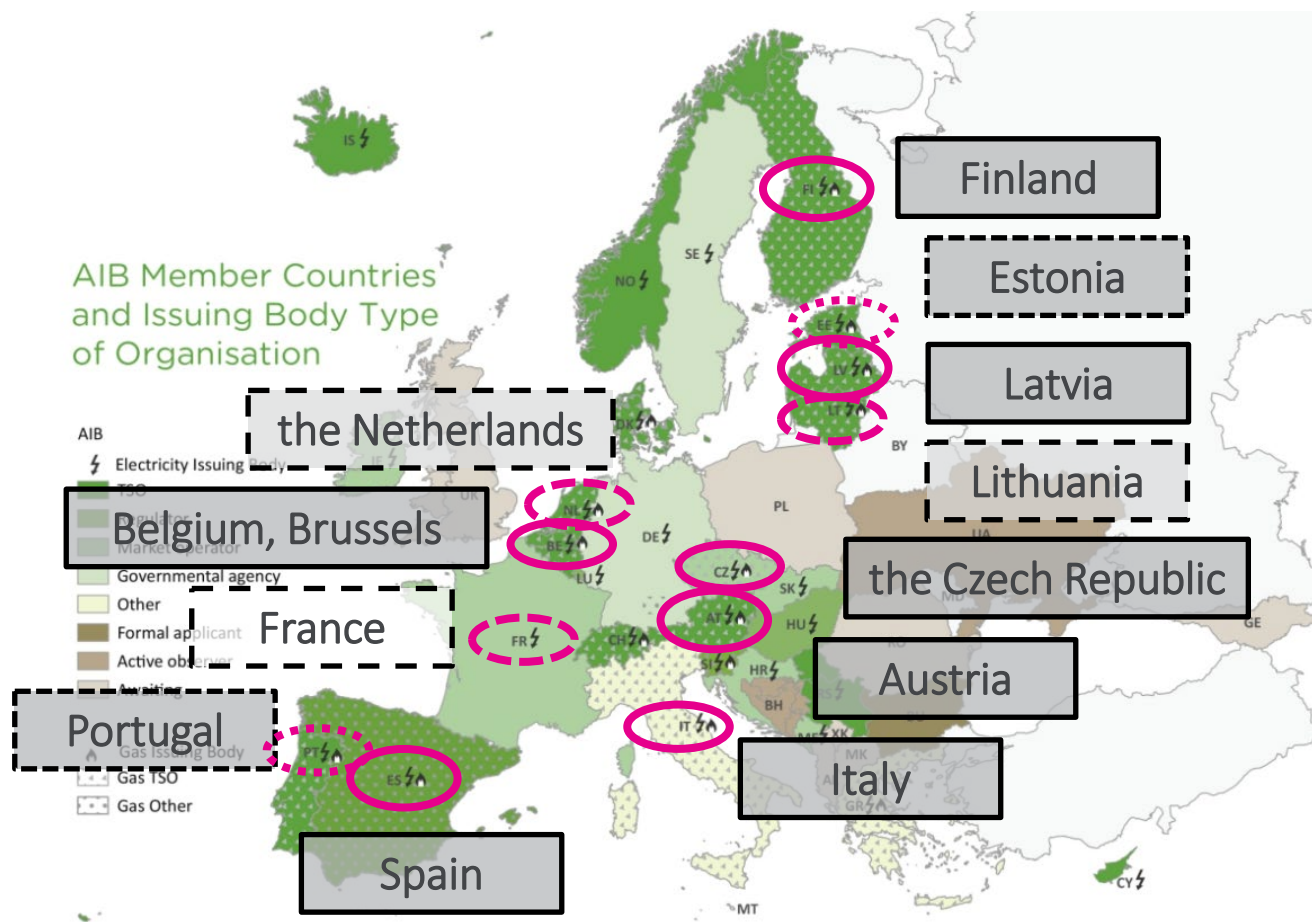

Esimerkkejä määräajoista

Huom! Peruutuksen voi kohdistaa korkeintaan sen kalenterivuoden loppuun, jolloin peruutettava alkuperätakuu vanhenee. Kulutusjakso ei voi ulottua kahdelle eri kalenterivuodelle eli **ei esim. 1.12.2024-31.1.2025.**

Tuotantokuukausi	Alkuperätakuut vanhenevat	Peruutuksen tekoaika esimerkiksi	Peruutuksen kohdentaminen (vuosi- tai kuukausitasolla)
1.-31.12.2023	31.12.2024	joulukuu 2024	1.1.-31.12.2024
1.-29.2.2024	28.2.2025	elokuu 2024	1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2025
		1.1.-28.2.2025	1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2025
1.-31.8.2024	31.8.2025	joulukuu 2024	1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2025
		1.1.-31.3.2025	1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2025
		1.4.-31.8.2025	1.1.-31.12.2025

EECS-alkuperätakuut – tilanne 11.12.2024

Lähde: <https://www.aib-net.org/facts/aib-member-countries-regions>

<https://www.aib-net.org/>

EECS-maiden välillä siirrot suoraan maiden rekisterien välillä. Ns. kaasujäsenmaita ovat Suomi, Latvia, Itävalta, Espanja, Tsekki, Italia ja Belgian Bryssel. Viro ja Portugali ovat liittymässä vielä ennen joulua, ja myös Liettua ja Alankomaat valmistelevat liittymistä.

Muilta osin voi Ex-Domain peruutus olla mahdollinen. Ex-Domain peruutuksia on tehty lähinnä Tanskasta. Muiden maiden osalta ota yhteyttä customerservice@gasgrid.fi

Konversiomenettely 1/2

- Konversiolla muunnetaan energiaa muodosta toiseen
 - Kaasun, vedyn, sähkön ja lämmön/jäähdytyksen alkuperätakuut eivät ole käytettävissä ristiin
- Energiaviraston konversio-ohje löytyy [täältä](#)
- Tarve ensimmäiselle konversioperuutukselle Gasgridin kaasun/vedyn rekisteristä tai Ex-Domain peruutus Suomeen? Ota yhteyttä customerservice@gasgrid.fi
- **Varaa riittävästi aikaa!**

Konversiomenettely 2/2

- *Kuluva energiantakaja* (input energy carrier) muuntuu toiseksi uusiutuvan energian takuisiin oikeutetuksi *syntyväksi energiantakajaksi* (output energy carrier) eli konversion lopputuotteeksi, esim. kaasusta lämpöä tai sähköstä vetyä
 - Kuluvan energiakantajan käytön määrää vastaavasti peruutetaan alkuperätakuita (niiden voimassaoloaikana) ennen kuin konversioprosessissa tuotetulle syntyvälle energiantakajalle voidaan myöntää alkuperätakuita.
 - Toimijan voi olla tarpeen kuulua tai valtuuttaa itselleen edustaja useaan kansalliseen alkuperätakuurekisteriin.
 - Konversioperuutus tehdään sähkön tai lämmön rekisterissä olevalle voimalaitokselle. Laitoksesta tarvitaan nimi ja sen yksilöivä GSRN-numero G-REX:n Cancellation purpose –kenttään: **GSRN**, **[voimalaitoksen nimi]**, **[rekisteri]**, *muut tiedot*
- Konversion perusteella myönnettävät alkuperätakuut ovat voimassa **12 kuukautta** sen tuotantokuukauden lopusta, jolloin konversio on tapahtunut.
- Kulutusjaksoksi lähtörekisterissä mieluiten se ajanjakso (kuukausi), jolloin konvertoituva energia syntyy. Voi olla myös kalenterivuosi **muuta peruutussääntöjä noudattaen** eikä voi mennä kahdelle eri kalenterivuodelle.
- Kohderekisterin/syntyvän energian tilinhaltija eli se, jonka voima-/tuotantolaitokselle konvertoituvat alkuperätakuut myönnetään, toimittaa lähtörekisterin peruutustodistuksen kohderekisterin ylläpitäjälle.
- **Ex-domain peruutus** eli biokaasun alkuperätakuiden tuonti Suomeen soveltuu konversioperuutukseen **samoilla periaatteilla**. Peruutukset tulee tehdä erikseen eri energiamuodoille (sähkö/lämpö). **Konversio biokaasusta sähköön/lämpöön tehdään Suomessa.**

Tuotantolaitosten vuositarkastusohje (EECS) 1/2

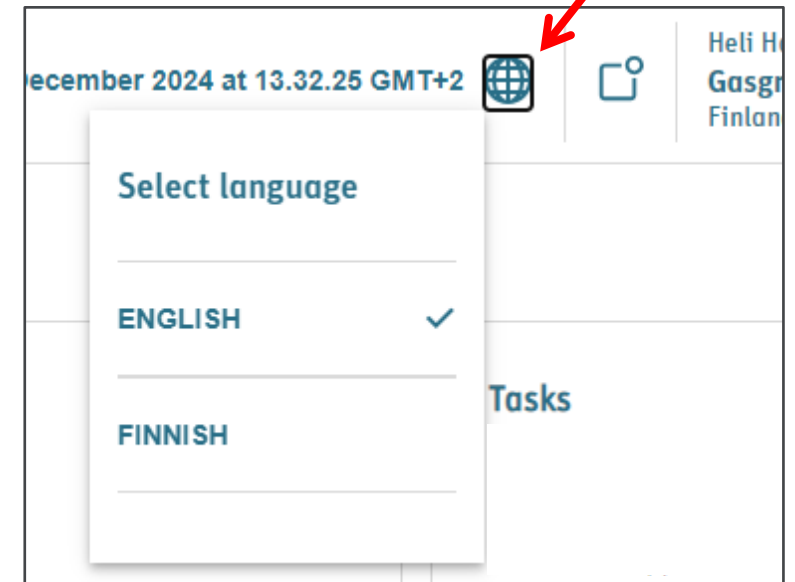
- Domain Protokollan ja EECS-sääntöjen mukaisesti tuotantolaitos on tarkastettava vuosittain, jotta sille voidaan myöntää **EECS-alkuperätakuuta**.
- Tarkastusdokumentaatio on toimitettava Gasgridille **vuosittain 1.1.–30.4. välisenä aikana**, alkaen vuodesta, joka seuraa EECS-takuiden myöntämisen aloittamisvuotta.
- Tuotantolaitoksen vuositarkastusta ei tule sekoittaa tuotantolaitokselle tehtyyn alkuperätakuulain mukaiseen todentamiseen, joka on yleensä voimassa viisi (5) vuotta.
- ***Vuositarkastus*** koskee vain tuotantolaitoksia, joille myönnetään EECS-alkuperätakuuta – ei siis niitä, joille myönnetään kansallisia takuita! (Suomessa myönnetään joko kansallisia tai eurooppalaisia EECS-alkuperätakuuta.)

Tuotantolaitosten vuositarkastusohje (EECS) 2/2

- Vuositarkastus
 - **Energialähde:** Varmistetaan, että syötteet ovat todentamistodistuksen mukaiset ja hyväksyttävät.
 - **Mittauslaitteiden tarkkuus:** Tarkistetaan, että mittauslaitteet ovat todentamistodistuksen, lainsäädännön ja olemassa olevien mittalaitestandardien mukaiset.
 - **Mittauslaitteiden sijainti ja kalibrointi:** Varmistetaan, että mittauslaitteet on sijoitettu ja kalibroitu oikein ja ohjeiden mukaisesti mittaamaan tuotantomäärää
- Vuositarkastusohje löytyy [Gasgridin alkuperätakuiden verkkosivuilta](#) ja suoraan [täältä](#)
 - Voidaan hyödyntää kestävyyskriteeriselvitystä/-tarkastusta ja biokaasun veroilmoituksia.
 - Riippumaton tarkastuksen tekevä kolmas osapuoli ja menettely tulee hyväksyttää Gasgridillä vähintään kolme viikkoa ennen tarkastuksen tekemistä.
 - Tarkastuksen tekijän tulee olla Energiaviraston hyväksymä alkuperätakuulain mukainen arviointilaitos, päästökauppalain tai kestävyyslain mukainen todentaja tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen kestävyysjärjestelmän auditoija.

Muuta ajankohtaista

- Hinnasto 2025 julkaistiin 22.11.2024 ja löytyy [Gasgridin alkuperätakuiden verkkosivuilta](#) ja suoraan [tästä](#)
- G-REX alkuperätakuurekisteriin voi valita kieleksi myös suomen
- Paljon asioita menossa/tulossa, kuten alkuperätakuulain päivitys (ehtojen päivitys), puhtaiden kaasujen kaasumarkkinan kehittämistoimia, UDB, alkuperätakuustandardi, H2 alkuperätakuupalvelun kehittäminen jne.
 - ➔ Laajempi live-info (Helsingin keskustassa) tulossa alkuvuodesta 2025
- Otathan yhteyttä hyvissä ajoin – ei viimeisinä päivinä, kun alkuperätakuut ovat vanhenemassa 😊

SIIRRÄMME *energia.*

customerservice@gasgrid.fi

heli.haapea@gasgrid.fi

Puh. 040 352 7643